

Szerkesztőség- és kiadóhivatal:
Redazione ed amministrazione
Piazza Adamich.

Előfizetési ár — Associazione:
Egy évre . . . . . Per 1 anno 6.— frt.
Félévre . . . . . 6 mesi 3.— »
Negyedévre . . . . . 3 " 1.50 »
2 hónapra . . . . . 2 " 1.— »
Külföldre 1 évre . . . . . Per l'estero 8.— »

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyilvántartások:
fölvételnek árszabály szerint a kiadó
hivatalban, (Piazza Adamich).

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodá-
jában Budapest, Váci-utca, Oppelik
B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assu-
mono nell'ufficio di spedizione in Fiume
Piazza Adamich.

1887. október 23

Megjelenik minden vasárnap

23 ottobre 1887.

Fiume 1887 okt. 21.

A Deltaügy kétségkívül nagy izgalmat keltett a kikötő városban. Nyílt szakadást idézett elő a képviselőtestületben, melynek egyes pártnyalatai körében régóta uralkodott egy bizonyos feszültség, mely kinos bizonytalanságban tartotta a kikötő város polgárságát. A szakadást a Deltaügy nem közvetlenül idézte elő; ez csak indok volt arra, hogy a városi képviselőtestület néhány tagja a szenvedélyesség ragadtatta el magát, mely a Deákszobor leleplezési ügyében nyert még kinosabb kifejezést. És itt következtek el a legnagyobb hibát a Deltaügy ellenzői. — Walluschnig és társai valami nagyot akartak csinálni, hogy hangulatot keltsenek maguk mellett. Érezték, hogy álláspontjuk a Deltaügyben gyöngye és ingatag alappal bír. — Ezért inscenáltak a Deákszobor leleplezési ügy alkalmából az ismeretes botrányosságot. Számításaikban eszlődtek. Az ellenkezője történt annak a mire számítottak. A közvélemény fölzudult ellenük, s az a csekély pártfőredék mely nyomában jár, tehetetlenségében nem tehet egyebet, minthogy fenyegetőzik — zsebébe rejtett ökleivel.

De mert a következetlenségben is van következetesség a Deltaügy ellenzői továbbra is forciozták azt a hallatlan magatartást, mely már előzményeiben kétségbevonhatatlan tisztasággal bizonyít ellenük.

Tudva van, hogy részben éppen ők voltak azok, kik a Deltaföltöl-

tését kérelmezték javasolták, s azt a szabadkikötő megszüntetéséből eredő károkkal szemben követelték.

Magatartásuk elejétől végig és minden részleteiben kizárja meg annak föltevését is, hogy elvi meggyőződés vezérelte volna a Deltaügy ellenzőit. Ezzel bizonyára maguk is tisztában voltak, és ezért kár volt a következetlenséget azzal betetőzni, hogy küldöttségileg fogják a közlekedési ministert szándékának megmúrástára bírni.

Valóban naiv fölfogás.

Ugyan hogy gondolhatták azt Walluschnig és társai, hogy Magyarország közmunka és közlekedési minisztere mégcsak megközelítőleg is kedvezőleg fogadhasa küldöttségileg kifejezett kérelmüket? Csak nem tesznek föl egy alkotmányos miniszterrel, egy jellemes férfival, olyan furesaságot, hogy eleget tegyen egy kérelemnek mely a legnagyobb következetlenségben alapszik?

Ez azonban hagyján. A dologban az a legjobb, hogy miután már napnál világosabban be van bizonyítva, következetlenségük, e pártfőredék erőszakkal a maga részén állónak meri mondani az igazságot. Azt meri hangoztatni, hogy a kormány az egész Deltát erőszakkal tolta nyakukra. Valóban hallatlan merészség! Hát nem a város (köztük éppen Walluschnig is) kérte azt a szabad kiötő megszüntetése esetére kárpótlás gyanánt?

Erre tessék felelni!

Vagy azt hiszik az ellenzékeskedők hogy a városi képviselőtestület egyik ülésén hangoztatott *mea culpa* földolja őket a vastag következetlenség vádjára alól? Nem, kovántsem! Ép ez a nagy pátozsszal hangoztatott *mea culpa*, beismerése nagy következetlenségüknek.

Érezték és tudatában és voltak ennek Walluschnig és társai, sőt már előre is kifejezést adtak a küldöttség kérelmének sikertelensége fölött. Vigasztalták magukat azonban azzal, hogy legalább megtesszük *hazafias kötelességünket!*

Szép nagyon szép e *hazafias kötelesség*, csak ne került volna, az az előre is meddőnek tartott hármias deputáció, a városnak *olyan sok darab százasa!*

Fiume és a Deákszobor.

A Deákszobor megkoszorúzása érdekében alakult bizottság folyton a legüzbuzgóbb tevékenységet fejt ki. — A bizottság tagjainak működése a város hazafias lakossága részéről elismeréssel találkozik. — A kegyeletos ezéla készsége hozza meg áldozatát mindenki. Szegény gazdag egyaránt tisztelettel hajol meg a nagy hazafi emléke előtt, s valóban megható jeleneteket jegyezhetünk föl a kegyeletről, mely a megindult mozgalommal szemben a nép körében nyilatkozik.

Az általános érdeklődésnek és az áldozatkészségnek legbiztosabb tanujelét képezi ama körülmény, hogy a Deák emlékének szánt művészi kivitelű ezüst koszorúra már eddig 2000 forintnál több gyűlt egybe, s nem szenved kétséget, hogy a hazafias ezéla a legrövidebb idő alatt 3—4000 forint lesz együtt.

A koszorú mint említettük vert ezüstből készült, s a tervnek elkészítésére, az e nemből készülőnek ismert bel és külföldi műparosok kérettek föl.

A koszorú szalagja fekete nehez moir-selyemből lesz. Az értékes szalagot Breisach helybeli virágke eskedő ijmenesen bocsátotta a végrehajtó bizottság rendelkezésére. A szalag főlirata ezüst himzésű lesz, s e munkát fiumei hölgyek vállalták magukra.

A Deák szobában elhelyezendő díszalbum lapjaira az alábbiak szintén sorányon folynak s eddig mintegy 500 polgár írta alá nevét.

A négyülés határozata alapján a koszorút egy küldöttség fogja annak idején a fővárosba vinni. Az ünnepélyesség napja még nincs meghatározva, legvalószínűbb hogy február hóban fog megtörténni, mely alkalomra nagyobb számú polgárság szándékozik a küldöttséget Budapestre föl kísérni, s e célból tervben van egy külön vonat rendezése.

A városatyák ülésterméből.

(okt. 21.)

Általános volt a hiedelem, hogy szűfolt "ház" előtt fog lejártszódni a Deltaügynek végjelene. — Bizvást hihettük ezt ama föltevésben, hogy nagyon sokan lesznek kíváncsiak színről színre látni a Budapestre visszatért küldöttséget. — Nem úgy történt, de a publikum különben is csalódott volna, mert Maderspach atya ezúttal abszenciát kapott, s így a közönség kénytelen volt beérni azzal, hogy a deputációnak csak két tagjának arczáról volt alkalma leolvasni a meglegedettséget, melyet a "hazafias kötelesség" teljesítése nyomott arczukra. — Estényleg úgy Walluschnig mint Chierigo atya igen jó színben voltak. Mindakettő csupa meglegedés; nem hiába nagy úrral beszéltek. Walluschnig atya nem is mulasztotta el hangsúlyozni

A FIUMEI TÁRCZÁJA

MIRAMARE.

Az országos tüzoltó kongresszus alkalmából számos közlemény jelent meg a hazai lapokban úgy a kikötő városról, mint a magyar tüzoltók utazásáról. A többi között igen érdekes leírások jelennek meg a tüzoltók utjáról a nagy váradi „Szabadságban”. Rozvány Gy. tollából Közöljük belőle a Miramarera vonatkozó érdekes leírását.

Miramare a szó teljes értelmében kéjkastély méltán elnevezve a „Tengercsodája”-nak; Triesztől 8 k. m. a tengerre kiugró sziklára építetett, a tenger szintől 18 méter magasságban helyezett alappal. Jól gondozott kocsit vezet a kastélyig; de azon túl a meredek tengerpart miatt nincs folytatása.

A kastély előtt kis tér lévén a naponta látogatók kocsijai itt foglalnak állást.

Háromnegyed óra alatt érkezvén ide, azonnal a kastély udvara felé tartottunk,

apró kövekkel gondozott tiszta úton. A kastély elé érkezve, följöttje előtt néhány perczig várakoznunk kellett, míg egy előttünk abba bebocsátott társaság onnan kibocsátatik.

Egy magaskoru, de erőteljes egyenruhás alak, a kastély udvarnagya, belülről nyitván fel az ajtót, elbocsátá az előttünk látogatókat, s minket bocsátott be.

Már az előszobában jól érthetőleg kezdte magyarázni a kastély berendezését és az itt látható két nagy szekrény remek voltát és igy sorban végig menve szobáról szobára, emeletről emeletre, megmutatta az abban levő remek műdarabokat Maximilian mexikói császárnak reliquiáit — ki a mexikói császári koronát 1864 április 10-én itt fogadta, el. — a gazdag könyvtárt. Magyarázgatta bár futólag a szobák és termek nagy értékű, természetiszinű, vagy arannyal befuttatott fából faragott remek plafonirozását — a falaknak itt ott remek arabeszkok, vagy természetihű virágcsokrokkal beszórt selyemszövetű díszítését — a mahagoni vagy ófenéből készített csodás

szép butor darabokat, az agyag művészet legszebb remekait a kályhánál és kandallóknál, — a tenger felé nyíló nagy ablakoknak egy tábla kristályüveg-ből való voltát, melyek tisztaságuk és színtelen voltuk által családódsba hozzák a nézőt, mintha nem is üvegen át nézné a tenger szép panorámáját, a vitorlás hajók és gőzösköknek folytonos nyüzsgését.

E kastély kiváló szép helyre alapítása, a kastélyban levő minden butornak műbecse mindyájukat csodálkozással töltött el. Meg nem alhattam vezető jó öregunktől megkérdezni, ki adta mind ezekhez a tervet és rajzokat? Megindultan felelte: az én megboldogult uram, mert ő encyklopaedista volt, föléllte nagy szellemével a költészetet, festészetet, építészetet, archaeológiát, történetet és az iparművészetet.

Még egy kérdést tettem a jó öreghez: „nem látható-e meg az egyiptusi régiségek gyűjteményét, mely a kastélynak legnagyobb nevezetességét képezi?” az öreg azt felelte: ezek 1883-ban Bécsbe vitettek.

E kastély ura jelenleg felséges uralkodó királyunk. Ő gondolzza annak fenntartását. Az ő engedelmével nézheti meg a közönség az iparművészetnek ezen muzeumát, gazdag tárházát.

Kilépván a kastélyból, egy pillantást vetettünk az udvar felőli külső részre is. Ez megfelel a tengerre néző csudálatra méltó részének. Az egész építészeti egy műretek. Valóban tündérekastély.

A felőrára kiszabott iónokból még kitelt annyi, hogy megnézhetők futtában a tengeri fürdőház levelező gyönyörű szép, köből faragott lépcsőt, az exotikus örökzöld növényekkel díszelt, szép kertet s felmentünk a széles, teljesen befuttatott, aranykos lúgos alatt a forrás kutig, mely egymaga megérdemli hogy a gyönyörködni kívánók figyelmét lekösse.

E kut régi görögtemplom formára épített kis építmény. Előli álló tornácát szép korinthisz oszlopok tartják. A hátsó falazat előtt, melyben a forrás több helyen cseregded, kis amphitrón és nered szobrocskák állanak és maga a forrás természetes, csodásnagságu kagylóba

hogyan és miképpen nem mondta el, a maga dolgát a miniszternek.

Meg kell dunnunk azonban, hogy a képviselőtestület ezuttal minthacsak megváltozott volna. Föllépés, modor és kifejezések duzzadoztak a parlamentarizmustól, s biztosten az egész gyűlés becsületére vált volna a leghidegebb vérszótalmányos angol gyülekezethez. Minthacsak megváltozott volna őket Baross miniszter, s ha Da nich atya velük megy a deputációba, bizonyára ő sem szólt volna el magát. Megbocsátjuk neki, mert ő is mosolyogva beszélt, — követve mesztérét Walluschnig atyát, az ezuttal tanusított hidegverésében. — Bizony kár, hogy a Baros miniszter leírta két hét előtt nem ilyen hangulatban találta a város atyákat. Meg lett volna oldva a Deltakérdés deputáció nélkül is, s Walluschnig atya társa val együtt kevesebb keserű pulat lett volna kénytelen elnyelni.

A csöndesnek ígérkező hangulat közepette báró Lettis is a szokottnál kedélyesebben látott földtárhoz, — s mint a ki biztosra fogja a diadalt, javasolja, hogy a Deltaügyben leközelebb tartandó tárgyalásokra a város részéről egy megbízott küldessék ki, ellátva természetesen a kellő instrukciókkal. Miután pedig e tárgyalások előtt rendes közgyűlés tartható nem lesz in lityányozza, hogy a Delta illetőleg a vágány ügy tárgyalás előtt rendkívüli közgyűlés tartassék.

Walluschnig atya bár parlamentáris jó kedvében volt, még sem engedte meg, hogy csak úgy könnyedén lehessen áturranni a dolgot. Hátha még is be lehetne bizonyítani a kormány előtt, hogy neki és társainak igaza van, s hogy a kisajátítási törvény ez esetben nem alkalmazható. Ez okból azt indítványozza, hogy mielőtt a vágánykérdés tárgyaására teljathalmai megbízottat küldenének, vitassák meg azt, vajjon csakugyan igaza van-e a miniszternek?

Smoquina e fölfogással szemben elágnak tarja a város részéről a megbízottnak kiküldését.

Walluschnig erre megjegyzi, hogy bár nem ellenzi a városnak a tárgyalásokban való részvételt, e fölfogásával azonban nem akarja kárni annak lehetőségét, hogy előbb a miniszteri rendelet rendszeresen a tárgyalassék.

Es miután Walluschnignak e tekintetben tényleg helyes elnézet volt, nagyon természetes, hogy a többség (15-en) Walluschnig indítványához csatlakozott.

A miniszteri rendeletnek báró Lettis által történt fölolvása után, Walluschnig Antal ama nézetének adott kifejezést, hogy a városi képviselő testület által a kisajátítási ügyben kiküldött jogügyi bizottság nem vette figyelembe a törvényben kifejezett ama tényt, hogy a kisajátítás csak akkor fog ratosítható,

ha azt általános érdekek követelik. Min-tán pedig a Deltára vezetők vágányok csupán egy speciális érdeket a faneműek szállítását vannak hivatva előmozdítani, nem is tartja jogosultnak a kisajátítást.

Nagyban meggyőngítette azonban Walluschnig Antalnak különben is győngy érvelését Carina fölszólalása, ki mielőtt akár pro vagy contra véleményét nyilvánítana, az erre vonatkozó törvény paragrafusaiival szeretne tisztában lenni. — E nézethez Conte de Domini is hozzájárul.

A kívánságnak csakhamar eleget tett báró Lettis, s miután az erre vonatkozó törvényzikket fölolvasta, s annak értelmét közze foghóan megmagyarázta. Chierigo is ama nézethez adott kifejezést, hogy nem marad más hátra, mint a miniszternek törvényen alapuló in ézkedésbe belenyugodni, s a jogügyi bizottság javaslatait tudomásul venni.

Némi vi a nán, mely alatt még Du-nich atya helyén valónak gondol a. ha a tudomásul vétel a képviselőes ület sajnálkozásának kifejezése mellett törén-nék még. Chierigo, indítványa fogad-taóit el.

Báró Lettis előadónak a tárgyalásokra a város részéről kiküldendő teljathalmai megbízottja névze, ismét hosszabb, de mindamellet csöndes természetű vi a indult meg, melynek vége az lett, hogy a vágány ügyében tartandó tárgyalások előtt még egy rendkívüli közgyűlés fog tar a ni, melynek célja a város megbízottja a szükséges utasi á-sakkal ellát n. Addig is egy három tagu bizottság lett megválasztva, mely az ügyet lehetőleg tanulmányozza.

A mily békés szellemben tárgyalhat a város atyái a vágánykérdés, ép oly csöndes vi ávai es ek túl a napirendre ki ü-zött kevéssé fontos több kérdésen.

Hozzák tessük még, hogy a városi közgyűlés magatartása egészen véve tiszteletet érdemlő volt.

Spectator.

A Deltaügy.

Ugy a belföldön mint egybeütt, a köz-munka és közlekedési miniszter eljárása nem találkoztott a sajátjának ellentétével. Kivéve a Triestben megjelenő «Cittadino», mely némi heveskedéssel ismertette a Deltaügy ellenzőinek többször ismerttetett álláspontját. A «Cittadino» érvei természetesen a förtülnek amu ind köztal szemben, melyek a többi hírlapok a miniszter fölfogásában osztoztak. Így a többi között a triestzi kereskedelmi kamarának egyik tekintélyes tagja a Deltaügyről a

Pester Lloydban

a következőleg nyilatkozik:

«Mi lehetett tehát egyszerűbb, mint ezen 50,000 négyzetméternél alig többre terjedő, az alapját mosó tengerész sekélysege miatt azonban aránylag csekély költséggel és igen rövid idő alatt feltöltés által könnyen 150,000 négyzetméterre nagyobbitatás s a régi kikötőhöz a pályaudvar nyugoti részénél sokkal közelebb eső deltának, mint a pályaudvar tartozékának — akar hosszabb időre, akár ideiglenesen a többször említett farakhely helyreállításig — értékesítése.

Csakis a régi kikötő szegélyző vasúti vágányt kellene tehát egy igen kevéssé élénk közuton, a «via al porto»-n át a «Canale della Fiumara»-ig meghosszabbítani, ezen egy forgóhidon átkelni, a Delta mélyebben fekvő részét feltölteni és déli határát feltöltés által a tengerbe kitolni, hogy a térhiány feletti panasz egyszerűs mindenkorra megszűnjék.

A pályaudvar teherterhelése ekként gyökeresen elháríthatnák, minden további árúterhelés megzúnné és — last but not least — a lehetőség is meg volna arra nézve, hogy rakhelyeknek magán-felk részére történő bérbeadás által a szűkölködő fakeskedelem támogatatlannak, sőt a vállalatból még némi szerény jövedelem is lenne remélhető.

Nem csodálható tehát, de ennek dacára is azon férfi nagy érdemeinek egyike marad, ki ma mint közmunka- és

közlekedési miniszter, oly erőiesen és céltudatosan lép az első magyar kikötőváros érdekeiért sorompóba, ha szokott éleslátásával a Delta jelentőségét azonnal felismerve, s az 1886 február 1-ére Fiuméba al hoc egybehívott en-queite tárgyalásai eredményeinek alapos tanulmányozása után, már huzamos idő előtt látott a fent jelzett terv gyakorlati kivételhez.

Ekkor a kikötő-építkezések történetében eddig hallatlan eset történt. A közmunka- és közlekedési miniszter ur ő nagyméltóságának jóakaró, óvatlan intézkedései épen azon testület által lettek kifogásolva és ellenezve, melytől el ő sorban volt Fiume igényeinek helyes felismerése s a kormány által nyújtott sok előnyökért hála elismerés és köszönet várható: Fiume város tanácsától!

Ez ép oly megfoghatlan, mint tapintatlan eljárás okai után kérdezősködve, azon vilaszt kapjuk, hogy a municiz-pium a vágányok a «Via del porto»-n át s a színház és Piazza Ürményi mellett el a Fiumara-ig leendő meghosszabbítását nem tartja az aesthetica követelményével és a polgárok nyugalma iránti kötelek tekintetekkel összeegyeztethetőnek.

A ki arra utal, hogy e köztutak igen kevéssé járottak, együttvéve egy fél kilométernél is rövidebbek, s a forgalom csak az éjjeli órákra szorítottak, tehát a legnagyobb részt esti 10 órakor már ágyban fekvő lakosok általa nem igen háborítottának, siket fülelnek beszél!

Ha oly város, mint Genua, már harmincz év óta megtüri, hogy a márvány-palotákkal szegélyezett hosszú Via Albertoni éjjel és nappal csaknem szakadatlanul bejárt sorsos vonuljon végig; ha Triestnek meg kellett engednie, hogy az új államvasuti és déli vasuti pályaudvarok közti 2½ km. hosszú sin-összeköttetés az egész rakpart mentén leg-szobb sétányra, lakóházak, közkertek, ter-ek és emlékszobrok, a helytartósági-palota, színház és számos pazar fényű építmény mellett vezessen el; ha Anglia és a continens számos városai is hasonló engedelmyeket tettek: bizonyára remélhető, hogy Fiume város tanácsa sem fog a jobb belátás elől elzárkozni s még elég jókor a művelt nemzeteknél érvényes azon elv elismerésének magaslatára, emelkedni, mely szerint «Salus rei publicae suprema lex esto».

A küldöttség visszatérése után.

A küldött ég tagjai, kik a közmunka és közlekedési miniszter a Delta, illetőleg az ehhez vezetendő vágányok ügyében fölkeresték mint az előrelátható volt, eredmény nélkül tértek vissza. Nem bírhatták őt re a vágányok tervezetének megmáltására. Baross miniszter válasza ez ügyben ismeretes. Nem is tehetett másképp, ha csak a legnagyobb következtelenségbe esni nem akart. Ugy hisszük, hogy a küldöttség tagjai is, ma már szintén higgadtan gondolkodnak a kérdés fölött, melynek kedvező megoldása a közel jövőben bizonyára nagy előnyökkel fog jární, és nem pusztán, mint némelyek hisszik, kizárólag a magyar kereskedelmre, de bizonyára Fiume fejlődésére nézve.

A tárgyalások.

A Delta illetőleg az ehhez vágányok kérdésének tárgyalás a e hó 27-kára van kitűzve mely alkalomra a m. kir. állami vasutak megbízottai valószerűleg Ludwig Gyula igazgató-elnökkel érkeznek városunkba.

A 1. évi október hó 21-én tartott városi közgyűlés menetből következtetve a végmegoldás nagyobb akadályokba ütközni nem fog. A város ugyanis beleegyezett egy teljathalmai megbízott kiküldetésébe, mely eljárást alig tudjuk kellőleg helyeselni. Ha ugyanis a város a tárgyalásokon nem képviselteti magát, e passzív magatartásával nagyon könnyen áldozhatott volna föl oly előnyöket, melyek a város egyéb speciális érdekeivel vannak szoros összefüggésben. Föláldozhatta volna ezeket, úgy hogy még csak jóvá se tehetne volna, a mennyiben a kormány a tárgyalásokra meghívta a várost eleget tett a szigorú formalitásnak. Ennél egyebet a legjobb akarat mellett sem tehetett, de megtenni nem is volt kötelessége.

Fiume-Alexandria.

Az osztrák-magyar Lloydársulattal most folyó tárgyalások alatt a magyar kormány a fumei kikötő részére egy fontos járatot ohajt

szerződésileg biztosítani. — Célja ugyanis, hogy a jövőben a társulat rendszeres hajójáratokat tartson fön Fiume és Alexandria között. — E vonal előnye, — mint azt már nem egy ízben kimutattuk — nagy jelentőséggel bírhatnak kikötőnk forgalmának emelkedésére. Fiume és a nagyfontosságú afrikai kikötők között eddig semminemű rendszeres összeköttetés nem létezik, s ha e vonalon, miben nem kételkedünk, az egyenes közlekedés tényleg megnyílik, úgy általa tengeri kereskedelmünknek bizonyára egyik gazdag forrása nyílnék meg. — Nem ism-rijük a föltételeket, melyekhez a magyar kormány e járatok rendszeresítését köti, annyit azonban gyanítunk, hogy a megfelelő kárpótlásról bizonyára gondoskodva lenne, s így ha a Lloyd-társulat e járatok létesítésébe beleegyezni hajlandó nem volna, nem ártana ha az A iriatársulat e tekintetben konkrét ajánlatokkal lépne föl.

A mi az osztrák-magyar Lloyd-szerződésre vonatkozó tárgyalásokat illeti, újabb a szubvenzió kérdése nem került szóba. A Lloydársulattal megbízottai minden más eng dményt csak az esetben helyeznek kilátásba, ha a főpontra nézve megegyezés jó lére. Ez pedig a szubvenzió kérdése. A társulat eddigi szubvenziója 1.300.000 forint volt. Ez összeget még a tavasszal akarták 800.000 forintra redukálni. — Utóbb azonban a Lloydársulattal indokai némileg figyelembe vették, s fölmentek 980.000 forintra. A Lloyd azonban mint a multban úgy ma is, az eredeti összeghez a leg-szigorúbban ragaszkodik.

Kivitelünk Braziliába.

Magyarország kivitele Braziliába, különösen a lisztkivittel az utóbbi években szép lendületet vett, a mi annál öröndetesebb, miután más országok, p. o. Németország felé, az ismert vámványonok folytán sajnos csökkenést észlelünk.

Brazíliai kivitelünk hathatósan előmozdítatik a «Adria» által, mely az idén már minden hónapban indít rendszeres menetet Brazília fő kikötőibe és ennélfogva csaknem kizárólag közvetíti a Magyarország és Brazília közti forgalmat.

Az általa elszállított lisztmennyiségek teettek

1884-ben	6447 tonnát
1885-ben	7185 "
1886-ban	8295 "
1887-ben (január—szept.)	6350 tonnát;

szállított azonban kívül 1886-ban 78 tonna papirt (a fumei papírgyárból és 3 tonna butort hajított fából, a Fuzine melletti gyárból, 1887-ben pedig ideig 67 tonna pazirt, 15 tonna vasneműeket, 3 tonna bort és 10 tonna hajított butort és reméljük, hogy kivált az utóbbi cikiz Braziliában mindig nagyobb tért fog hódítani.

Visszfuvar gyanánt hoznak az Adria hajói kávét és gyantát (colofoniumot) Megemlítetté végül, hogy az Adria hajói a brazíliai kormány által postahajókká minősítették, a mi részükre a brazíliai kikötőkben bizonyos előjogokat biztosít, melyek különösen a szállítási üzlet gyorsabb lebonyolítására vannak befolyással.

A Fiume-Velence közt közlekedő gőzhajózási vállalat 1887. szeptember havi forgalma.

Fiuméből kiviteltett. Lécz 5,460 pamuthulladékok 5 086, buza 366,717, butorok 5 181, sinek 199,940, papiros 25,000, ásványvz 20,000, sózott bőr 1,404, seprőnyél 15,000, fűmagvak 6,000 keményítő 2,968, árpa 61,069, borkösv 290, liszt 10,000 kg.

Fiuméba behozatott: Cink-pléh 839 kg, vitrola 352, marinyált halak 3,900, szappan 1,131, faolaj 4,891, sajt 160, faárú 1,340, üres zsákok 60 üres borköc 2,700, gyékény 4,900, gyógy-füvek 3,325, bőr 925, seprő 700, sózott bőr 6,600 kg.

A f. évi kikötőn át részéről a k liszt vitéte kötéskbe és

- A malon
- Első budapest
- Luiza . . . . .
- Egyesült . . . . .
- Pannonia . . . . .
- Concordia . . . . .
- Erzsébet . . . . .
- Victoria . . . . .
- Gizella . . . . .
- Pesti henger . . . . .
- Pesti moln. . . . .
- Haggenmache . . . . .
- István . . . . .
- Szegedi . . . . .
- Losonczy . . . . .
- Aradi . . . . .
- Fiumei . . . . .
- Zágrábi . . . . .
- László . . . . .
- Szatmári . . . . .
- Temesvári . . . . .
- Bloch József . . . . .
- Horvát vizima . . . . .
- Pick & Fisch . . . . .

Az össze-
48146.50 m
ből az egyes-
sgyva 1213
11.456.20,
Leith 505,8
7130, Cetto-
zilia 6.840.

A f. évi tember hó v kikötőn át telt ki.

A f. évi magyar piac-
segű liszt ér-

- Budapest
- Arad . . . . .
- Debreczen
- Nagy-Várad
- Losoncz . . . . .
- Szeged . . . . .
- Miskolcz . . . . .
- N. Kikinda . . . . .
- Szatmár . . . . .
- Zágráb . . . . .
- Káro yváros
- Csaba . . . . .
- Barcs . . . . .
- Temesvár
- Velence . . . . .

Összesen
évi január 1-
a magyar pi-
nyiség 493.7

A Ném-
Az «Aurora» h

Az angol
rületen (Strai-
osztrák alati-
rosaink az o-
sait, kereske-
rik s czikkéi
meghonosítá-
lépéseket alig-
nek is bizom-
átmenetileg v
bénítólóg hat-
lemensben. M
ban az ipari
az osztrák m
sokkal kedvez
földi India cz
lizálatlan szig-
ván a magya-
és iparzikkel
osztrák szárm-
a lámpák mé-
is tallhatók,
czipő, diszmő
Ind ában isme-
kelendősége é
ben emelked-
tény abban leg
metalföldi Ind-
rák behozatal

Lisztkivitelünk.

A f. évi szeptember hónap a fumei kikötőn át az egyes magyar malmok részéről a következő mennyiségű magyart liszt vitetett ki a nyugati európai kikötőkbe és Braziliába.

A malon neve	m. m.	6506.60
Első budapesti	2789.20	
Luiza	3472.40	
Egyesült	3590.40	
Pannónia	2658.20	
Concordia	914.40	
Erzsébet	3223.80	
Victoria	3416.40	
Gizella	2620.80	
Pesti henger	4265.80	
Pesti moln. és sütők	4236.40	
Haggenmacher	3063.40	
István	200.00	
Szegedi	1340.70	
Losonczy	804.00	
Aradi	535.50	
Fiumei	793.00	
Zágrábi	295.50	
László	101.80	
Szatmári	100.00	
Temesvári	1972.20	
Bloch József	203.60	
Hórvát vizmalom	812.80	
Pick & Fischer		

Az összes kivitel szeptember hónap 48146.50 m. mázsa. — E mennyiségből az egyes kikötők szerint esik: Glasgowra 12138 m. mázsa, Liverpoolra 11.456.20, London 6930, Hull 992, Leith 505.80, Bordeaux 1080, Rouen 7130, Cette 30, Barcellona 1020, Brazília 6.840.

A f. évi január 1-től a f. évi szeptember hó végéig a liszt kivétel a fumei kikötőn át összesen 479.522 m. mázsát tett ki.

A f. évi szeptember hónap, az egyes magyar piacokról a következő mennyiségű liszt érkezett Fiuméba:

Budapest	64.106.00
Arad	4.072.00
Debreczen	3.241.00
Nagy-Váradi	2.244.00
Losoncz	1.930.00
Szeged	1.200.00
Miskolcz	1.121.00
N. Kikinda	810.00
Szatmár	605.00
Zágráb	406.00
Károlyváros	204.00
Csaba	200.00
Bács	102.00
Temesvár	100.00
Velence	100.00

Összesen 80.441 m. mázsa. — A f. évi január 1-től szeptember hó végéig a magyar piacokról érkezett liszt mennyiség 493.704 m. mázsa.

A Németalföld Indiában.

Az „Aurora” hadi korvett parancsnokának feljegyzései.

Az angol aralom alatt levő földterületek (Straits-Settlements) magyar vagy osztrák alattvalót alig lehet találni, iparosaink az ország szükségleteit, szokásait, kereskedelmi viszonyait nem ismerik s cikkkeinknek ezen a piacon való meghonosítása érdekében számba vehető lépéseket alig tesznek, ha néha küldenek is bizományba különféle arukat s álmennetileg veszteség éri őket, ez rájuk bémítógat hat. Ez észlelhető Straits-Settlementsben. Németalföldi Indiában azonban az ipari és kereskedelmi viszonyok az osztrák magyar monarchiára nézve sokkal kedvezőbbek. Az egész németalföldi India civilizált, sőt még a civilizálatlan szigeteken is, Balyn és Sumbaván a magyar és osztrák gyártmányok és ipartermékek otthonosak. A magyar és osztrák származású hajlított fabutorok, a lámpák még a szegényebb házakban is találhatóak, a magyar liszt, a bécsi csipő, diszműárúk, ruhák németalföldi Indában ismeretes cikkek, melyeknek kelendőssége évről-évre örvendetes mérvben emelkedik. E ránk nézve kellemes tény abban lél magyarizációt, hogy németalföldi Indiában a magyar és osztrák behozatalból nem egyedül a benszü-

löttek, mint ez az angol gyarmatokban szokás, hanem az európaiak és leszármazottaik is szokták szükségleteiket fedezni, másrészt e téren az osztrák-jávai kereskedelmi társulatnak is megvannak a maga érdemei. Az angol telepítvényes conservatív ruházódásában, élelmi szereiben, úgy mint itálában, és a gyarmat területén is oly módon akar élni, mint Nagy-Britanniában; az idegenek és a benszültöttek elől elzárkózik, benszültöttekkel nem köt házassági frigyeket és ha anyagi viszonyai megegedik, élete hátralevő napjait ismét hazájában akarja eltölteni. Ép ellenkezőjét láthatjuk ennek a németalföldi Indiában. Itt az európai és leszármazottai között mi különbség sem áll fenn, a benszültöttek és az európai összeházasodnak s e helyet új hazájuk fogadva, csak ritka esetben hagyják ezt el.

Németalföldi jelentéktelen ipara nem képes gyarmatai szükségletét fedezni s innen van az, hogy németalföldi India behozatalában Anglia, Franciaország, Németország, sőt részben az osztrák-magyar monarchia is rész vesz. Hogy németalföldi India gyártmányainak számára milyen kedvező piacot, igazolja az alábbi eset. Egy osztrák alattvaló, ki nem rég még mérnök India szolgálatában állott, Európába jövén, 20,000 ft értékű árut összevásárolt s néhány hó elmúltával már újabb készletekről kellett gondoskodnia s e férfi ma az osztrák javai társaság főnöke, mely 550,00 ft üzleti tőkével dolgozik.

Hogy azonban ily vállalat kedvező eredményt mutathasson fel, szükséges, hogy a vite díjtelek leszállíttassanak. Bécsből Trieszten, Singaporen át Sourabajába a régi Lloyd-tarifa szerint a szállítás 12%-kal, az új tarifa szerint 46%-kal költségesebb, mint Bécsből Amsterdamban át közvetlenül Sourabajáig, eltekintve a singapore átrakodás alkalmával az üveg-, porcellán- és egyéb törekeny árúknál okozott 30%-nyi kártól. Az amsterdami közvetlen a Lloydgőzösök által eszközölt áruszállítás megvívójására a következő példát hozzuk fel: 49 láda, 35,85 köbméter területet elfoglaló, 5,228 kg. súlyú üvegarú-szállítmányért fizetendő: I. A németalföldi gőzöskön való szállítással: vasuti viteldíj Bécsből Amsterdamiig 177 ft 82 kr., az Amsterdamban felmerült költség 22 ft 84 kr., szállítási díj Amsterdamiig Sourabajáig (köbméterenkint 10 ft) 358 ft 58 kr., összesen 559 ft 24 kr. II. A Lloyd gőzöskön a régi tarifa szerint (1 kg. 1 ft 90 kr.) 99 ft 33 kr., trieszti költség 7 ft 35 kr.; Singapore-reig (40 köbméter 6 ft, ide érve a 25% agiót), 237 ft 37 kr.; Singapore-Sourabajáig (40 köbméter 9 ft), 284 ft 85 kr.; összesen 628 ft 90 kr. III. Az új tarifa szerint a vasuti viteldíjak és a trieszti kiadások a régié maradtak, de a viteldíj Triesztől Sourabajáig 712 ft 12 kr-ra emeltetett fel, úgy hogy az összesen 818 ft 60 kr-ra rug.

SZÍNHÁZ.

(kifütyült színeszek.)

A Salviniéle drámai szintársulat diadalmasan távozott a kikötő városból. Helyét a mult szerdán (19-én) foglalta el a Fioravan iféle operette társulat, melyet Rosegger Triesztből szerződtettek.

Az első előadásul szinre került *Bocaccio*. Már az előadás kezdetén föl hangzott a nemetszés zaja, míg végre a második jelenet alatt nyílt tüntetés keletkezett. — A darabot mindennek dacára végig játszották. Másnap október 19-én ugyancsak a *Bocaccio* került szinre, alig vette azonban ki a kezét az előadás a legzajosabb jelenetek vették kezdetüket. Fütty-zsivaj egymást érte. A közönség egy része az előadás beszüntetését, míg a másik annak folytatását követelte. A zavar végül oly fokra emelkedett, hogy a rendezés is kénytelen beleavatkozni, meghagyva Rosegger impresariónak, hogy

az előadást azonnal beszüntesse. Ez intézkedés folytán a közönség nagy zaj között hagyta el a színházat.

A társulat feje belátva a nehéz helyzetet, másnapra (20-kára) a „Kis herceg” egy próbafeladására hívta meg a közönséget. A próbafeladás mintegy százötven személyt jelelt meg, s a szereplőket már ezeltő jelenet után biztatólag tapsolta meg. A tapsok ellen a közönség egy része püsszegésekkel tiltakozott, mi az előadás menetében ném késedelmet okozott. — Tény hogy a társulat erői nem állanak amennyire meglepet a magasabb művészek megkívánhat, s így nézetünk szerint a bajon úgy lehetne segíteni, ha a vállalkozó a társulatot egykét vezérrel megkésztetné.

A kedőyek elhatározása ezéjából másnapra a társulat igazgatója „A kis herceg” szinrehozatalával egy próbafeladást rendezett, melyre meghívták a város műköltvelő közönségét. — A *jeunesse d'ore* előtt azonban e darabban sem tudták a sikert kivívni. — Alig hangzott föl ugyan is az elnevező közönség részéről a taps, az arany fiatal-ág minden erőit kifojtett annak elnyomására.

Ily körülmények dacára a társulat *A kis herceget* a mult pénteken szinrehozta; előre látható volt a fiasco, miután az ifjúság ezuttal sem állott el a tüntetéstől, melynek nézetünk szerint ha meg is van némileg a maga jogosultsága mégis kár azt a tulságokba hajtani. Abban az egyben egyetértünk velük, hogy az operette társulat a pyöngébbekből való, s így el lehetünk reá készülve, hogy a rövid időre szobott operett idejünk elég kellemetlenül fog lefolyni.

Külöfnele hírek.

Gróf Zichy Ágost kormányzónk e hó 21-én szombaton Budapestről Fiuméba visszaérkezett.

Személyi hírek. *Báró Appel* lovassági tábornok, Bosznia és Herzegovina katonai kormányzója e hét elején néhány napon át városunkban időzött. — *Ludvígh Gyula* a m. kir. állami vasutak igazgató-elnöke mint értesülünk e hó 26-án Fiuméba érkezék.

Tanképesítő vizsgálatot tettek október 15, 17 és 18 napján a helybeli m. kir. áll. tanító-vizsgáló bizottság előtt: Ghezso Carolina, Segota Fanni, Brazduzuro Nicolina és Stersinar Ant-nia kisaszonnyok. A vizsgálatot mind a négy jelölt a legjobb eredménnyel állotta ki.

A fumei m. kir. dohánygyár igazgatóinak előléptetése. Skodnik Ferenc a fumei m. kir. dohánygyár igazgatója II. oszt. igazgatóvá, Neuwirth György ugyancsak a gyárnak aligazgatója I. oszt. aligazgatóvá neveztetett ki. Örmömlé idvözöljük e két tevékeny férfinak előléptetését. Tény, hogy a fumei dohánygyár nem egyszer szolgáltattott alapos okot a közönség panaszára, s örmömlé konstatalhatjuk, hogy e panaszok az újabb igazgatás óta nagy ritkán, s csak is oly mértékben fordulnak elő, a mennyiben azok egy nagy nyakterjedésű gyárteleppel szemben, még a legszigorúbb ellenőrzés mellett is, itt-ott előfordulhatnak.

Áthelyezés. Vangel károly fumei m. kir. dohánygyári gyártási tiszt, a központi dohánygyáradéki igazgatóságához hason minőségben áthelyeztetett.

Jótevény adomány. A közelmúlt napokban elhunyt Bolf Ferenc családja a Szt. Miklós tengerész segélyző alap javára 50 ft-ot adományozott.

A négy fumei polgárnak, kik a Deák Ferenc megkoszoruzása érdekében megindult mozgalmat első sorban fölkarolták, arzképeit közli a Budapestben megjelenő Politisches Volksblatt, és pedig névszerint Bandera Péter Fetter, Slabus Miklós, és de Thian Antal arzképeit.

Vilja Giuseppe. József főherceg fumei villájában a délszaki növények ápolására ez idő szerint egy díszes üvegház készült. Az épület, mely Wanchung városi főmérnök modositott terveze szerint épült vasszerkezettel bír s bizonyára méltó díszet fogja képezni a kis paradicsomnak, mely a szeretett főhercegi családnak oly kedves otthonát képezi.

A fumei községi iskolánál alkalmazott segédtanító, sorsán a fumei iskolaszék segiteni akar. — E tanítók ugyanis ez ideig 42 mond negyvenkét forint havi fizetésből voltak kénytelenek tengődni; az iskolaszék belátva, hogy ily összegből a kikötő városban uralkodó drágaság mellett a megélni lehetetlen, valamennyi segédtanítót már a legközelebb a rendes tanítói kinevezésre fogja ajánlani.

Abbaziában. A közelmúltban uralkodott zord időjárás folytán a már szép számban összegyűlt vendégek nagy része elszéledt. A beköszöntött szép idő járás folytán azonban ismét nagyobb számban kezdenek csoportosulni a látogatók, e valóban kies gyógyhelyen.

Furcsa viszonylatás. Nem új dolog, hogy a tengerész nép egy-egy hosszabb utazás után, nagy keserűségében keresi a bufelejtőt. Alighogy a szárazföldre teszi a lábát, első dolga utánozni, sok szárazföldi patkányok minden napi szokását, beletekinteni a pohár fenekére. Ily történt a szegény Stefenonnal is. Nem használ semmit, a hajókapitányának a helyi lapokban közzétett szokások nyilatkozata, hogy „az x. hajó legénye áldt esőt! adósságokért felelősséget nem vállal.” Stefenon munda-meilett torkig itta magát hitába. Fzetésre került a dolog. Hogy, hogy nem sikerült neki egélyukra szert tenni, s a korcsmaház épületének harmadik emeletére föltámaszkodni. Egő gyertya, nyitott ajtó állott előtte. Az angol nem sokat gondolkodott, s belépett a kis hajlékba. Szép fehér vetett ág állott előtte; régen nem fektét ilyenben, miért ne használná föl a jó alkalmat. Meg is eszelekedte szépen, neki vetkőzött lefeküdt, el is szenderedett. És tán ki is nyugodja magát annak rendje szerint, ha a házi gazda úgy hajnal tájban haza nem vetődik. A jó ember természetesen nagyot bámúl; tapogatta magát, míg végre meggyőződék, hogy csakugyan ő az ki még le nem fektét. Ebben szent meggyőződésében természetesen végig nyujtott botjával a ködös Albionról álmadozó matrónán, az ebből keletkezett zajra, természetesen talpra kelt az egész házinépség, közöttük a föllüktett korcsmáros is. Mi sem természetesebb, hogy lefűltek a jó Stefenont, megfűtették vele az elfelejtett kontót, az éjeli szállás fejében pedig jó megérték. A dulakodás alatt azonban az ágyból kiszorított házi gazda, meghökkenve ismeri föl az anghusban komáját, kinek fiát ezeltőtiz évvel ő tartotta a keresztvize, Angolország egyik kikötő városában.

Időjárásunk. Az esős és zord időjárás mely vidékünkön tartott, a legutóbbi hét, elején megszűnt, s néhány nap óta a legszebb őszi napoknak örvendünk.

Szarvasvadászat József főhercegnél. József főherceg alharaszti erdejében e hó 14-én sikerült szarvasvadászat volt, melyen a háziúrunk kívül résztvettek: a földi József főherceg, Jelentsik tábornok, Holdházy apát, Szüts főszolgabíró, Botka járásbíró, Lábits jószágigazgató, Julász alezredes és Szaxlmayer főerdész. Három szarvas esett zsákmánnyul; a fiatal főherceg kettőt ejtett el, egyet pedig Holdházy apát.

Kereskedelmi hírek.

Egy kőolajfinomító gyár ellen. Nem régebben egy a kereskedelmi körökben méltán szon-zációt keltett visszaélés híre járta be a fővárosi sajtót. E hír szerint egy elsőrendű magyar kőolajfinomító gyár a petroleum szállításnál akként követelt el visszaéléseket, hogy dupla fenékű hordókban bocsátotta forgalomba a kőolajat, a vevőknek nem csekély károsodására. — Az igazság érdekében kötelességünknek tartjuk kifejezteni (a mint az előre is elképpel volt hogy ez az elmelet) a kiválóan szolid hírnévként örvendő fumei kőolajfinomító gyár, minden tekintetben távol áll.

A magyar államvasutak forgalmi körének kiterjesztése hajózás segítésével. Előzetik már, hogy a magyar államvasutak jelentékeny szilvaküldemények szállítását acquirálták Szerbiából és Bosznijából. E szállítás lehetővé tétele ezéjából a közunka és közlekedési miniszter ur a Sabacz és egyéb szerb-parti állomásokról a zimónyi és mitroviczi vasuti állomásokon át Budapestre és Fiuméba szállítandó szilvaküldemények továbbítására egy állami gőzhajót a szükséges deréggel bocsátott a magyar államvasutaknak rendelkezésére. Ezen gőzhajó a Száva folyón f. hó 9-én már meg is kezdte a fuvarozást Sabacz és Mitrovicz között.

A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint f. é. október hó 20-tól kezdve a Budapestről Kolozsvárra d. u. 2 órakor indul 302 sz. gyorsvonat Szajó a romáson d. u. 4 óra 19 perczok feltételeesen, az az ha utasok ott fel, vagy leszállani akarnak, meg fog állani.

Tengerészeti hírek.

A cs. és kir. haditengerészet postája. A cs. és kir. hadügyi miniszterium tengerészeti osztályának értesítése szerint az utban lévő hadihajók személyzete részére a postai küldemények a következő napokon küldetnek szét. Az „Aurora” hadi korvett részére Hongkongba a f. évi november hó 2-án (megérkezik megközelítőleg december 18-án). — A „Fasana” hadihajó részére Bombayba a f. évi november hó 2-án, (megérkezik november 22-én).

Hajóforgalom a Szevez csatornán. A folyó év első felében a Szevez csatornában összesen 1605 hajó haladt át...

Mócs Zsigmond felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos. Battara P. könyvnyomdája, Fiume.

Hirdetmény.

Intelligens egyének mellett foglalkozást kapnak, mely naponta 2-3 fit jövedelmezt hajthat és egész művelt bármily állásti egyének is elvállalhatják...

Kornitzer G.

Első és legnagyobb fiumei üveg és porcellánáru raktára vendéglői és magánhasználatra.

Lámpák, tükrök, majolika, kristály és üvegdíszműrűk haza és külföld gyárakból arany keretek, petroleumfűzőgépek.

! a legjutányosabb árakon! Fiume - Corso.

A budapesti országos kiállításán a nagy díszokmánygyártó egyedül kitüntetéssel koményító.

Óvás!

Gyakran történtek már kísérletek a közönség felvezetésére, hogy a jó hírnévnek örvendő

Fiumei rizskeményítő

helyett, melynek vegyszeri tisztaságáért a gyár kezességét vállal, minőségére nézve gyöngébb gyártmányok kerülnek eladásra.

A saját érdekében figyelmeztetik a t. ez. közönség, hogy az ily tévútra vezető eljárás ellen óvja magát, s a fiumei rizskeményítő.

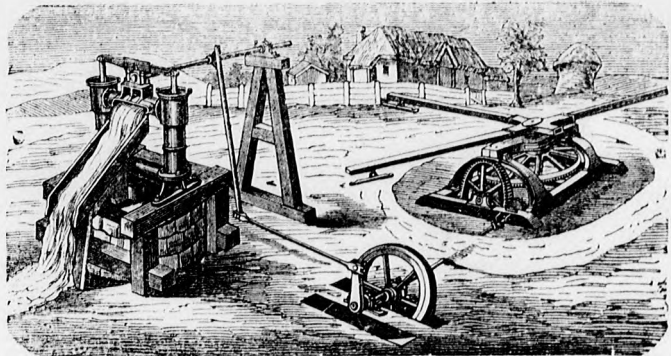
Fehér elefántot ábrázoló védjegyére figyelmes legyen.

PRIMA FABBRICA UNGHERESE

Macchine ed attrezzi per lo spegnimento del fuoco

Bukarest F. WALSER Kolosvár

Fabbrica e Deposito principale: BUDAPEST, Rottenbiller N. 66.

Fabbrica premiata in tutte le esposizioni universali, per la produzione di macchine ed altri attrezzi per lo spegnimento del fuoco.

Advertisement for C. Salzer, paper and printing business. Includes a portrait of a man and a detailed list of products and prices.

Table with multiple columns containing names and addresses, possibly a directory or list of contacts.

Advertisement for Sternberg Armin, a harmonica manufacturer. Includes an illustration of a harmonica and text describing the products.

VI. 6 Szerkesztő Redazione... Előzetes... Egy évre... Félévre... Negyedévre... 2 hóra... Külföldre 1 évr...

1887.

Csütörtök... roshaza... zottság... mel... atvezető... sajátítása... János... podes... csos, Dr. Bar... és Hajnal... tek, kettőt k... felek, vagyis... ményitőr éjsz... tis Ferencz... tület megbiz... kártérítésre i... ket a municip... több érdekelt... mi kifogásuk... ellen, ha esad... törvény által... ugyanis a sin... nyira kell len... egyesek, kikn... S méternyi tá... azon által köv... követelések a... tettek, mivel... hogy nem tart... városi takaré... követelések sen... ták azonban a... zott követelése... nél kisebb táv... — Matcovich... örököséi, a tá... tek, mivel nem... kel lépni föl... quina A. F... titkára vezette... A pénteki el... vágányok elhel... az első terz... hogy minden k... törvénytiszta... törvényszabta... s... A szombat... képviselőjé... zottnak hogy a... ság által megh... rosnak elfogad... masz ott követ... hatja el. Hylene... marág kívant... árucarnokért e... díj, belejegyez... fizetésébe, a v... szolgálommal te... merése címén... — A sinek köz... a göröghez előt... a csatornáng le... lamvasutak iga... halta,

Fiume és A Deákszo muzoleum meg... ben a bizotts... vékenységet fe... állandónak ny... gát, s mint m... den kedden... A legutóbb tar... talva lett, hog...